

63
J. M. Husar
(1836)

Osvietený Pane!

Niĉ ma tak nemohlo rozbúreného upokojit', zermúteného utešit', osla-
bievajúceho posilniť, ako slová Vaše, sprevádzavšie drahocenný
čestný Kalich, ktorý Ste mi, Osvietený Pane, menom bratov
mojích, po menách mi neznámych, ku narodeninám mojím oddá-
vali. „Príjmite“, písali Ste, tento Kalich ako znak jednoty s Vami,
ako znak spoločnej našej viery vo víťazstvo našej pravdy.“
A keď toto mohli bratia moji mne osvedčiť, mohli byj už
aj vopred ísť, že to druhé, čo žiadali Ste v ich menách, abych
totuž „príjal ho s akou vďačnosťou, s akou sa mi podáva“ na
slovo splnené bolo.

Príjal som tento netušený znak súcitu a priateľstva
s uradosreným srdcom, ač i vyrnať musím, že so zaharbeným
svedomím, keď to, čo priateľ púha priateľov z mojích snáh
učinila, nieje vonkoncom primerané výsledkom práci a trudu
vín mojích.

Ja vzbudenej v srdci mojom láske k národu mám Ťaková
všetko, čo som; myšlienka pomáhať národu nášmu prenikla za-
včasnú všetky moje vnútornosti. Od roku 1836, keď v plameň
vybúšila na hradbách devinských sato láska k národu nášmu
vo mne nepresal som ju prestovať, ona ma zaujala celého, jej

Oddal som sa s veľkou náruživosťou prvej lásky a odtedy
až do dnes ňou som zmietaý. Tej myšlienke, ako pomôcť národu
slovenskému podriadil som všetko, ona ma hnala lenivého k prá-
ci, ľahkomyselného k úsedom, chabého k údatnosti, bojarli-
vého k odvážlivostiam storkým, moju tapomnosť ona brúsila,
mrtvotu akúsi prirodzenú kriesila v čulosť, láska táto k národu
môjmu bola mojím učiteľom, bo čo ma vinou nad mojou nezau-
čili učilielia, to ona nahrávala mi desiatnásobne, ona mi vy-
trhla z rúk knižky kladejake, po ktorých líjne mladík neroz-
váňitý, zvedavý na plano a vtisla do nich knihy plné života,
ona je proviarkom Božím, na ktorom priviedol ma On sám
ku dedičstvu otcov blahoslavených, ku kresťanstvu, v tom
veku, v ktorom ja sa vyvínoval za prekonalé stanovisko
mudrákmi sveta vyhlasované, jedným slovom, všetko lepšie
na mne, tu v láske k národu má svoj počiatok, svoje pohľadky,
svoju príležitosť k rozvíjaniu viacej lebo menej zdarnému.

A z milosti Božej trvá toto vrenie vo mae už 41 rokov
hneď v rok po tom prvom bozku lásky národa môjho už
som začal k verejnosti hlasit sa a v celku už 40 rokov
starej je moje spisovateľstvo. A tak preslo mi to už v

Vaše

Druhé prirodzenie, vďakov Bohu milostivému, prepove-
dené. Ja už ani inak nemôžem, ako milovať tento národ náš
a robiť tak, čo duch chápe ako prosperačné preň.

Preto aj neurnávam sa hodným byť i tej najmenšej ura-
losti, lebo odmeny, keď vám najlepšie cítim a vidím jak ďaleko
som zosral od cieľa vysoke postaveného, jak špatne pobab-
ral som leu úlohu tých, ktorí púds jednie národ náš
sebou samým kavrženy, seba samého nenávidiaci, sebe sami-
mu všetko čo najhoršie tropiaci, svoji odsacujúci a smyje
krávdne krvou svojou napajajúci vyslobodit' z kriech jeho
omudných, strašlivých, nikdy dostatočne nerozpovedateľných.

S Vašou „vierou vo vltarske pravdy naše“ ale koneč-
né stojím i ja a cítim sa jedno s Vami.

Prijmite môj rukotisk verný, bratrský a vďaku za
blahoželanie Vaše.

Písal som dňa 27 Brezna 1847.

Vašej Osviečenosti a Bratov, vjicháto mene ste ma procteli kalichom

ponížený sluha a verný brat

J. M. L. Hurban